

***Program doradztwa zawodowego
dla klasy 7 i 8
w SP nr 5 w Kielcach
w roku szkolnym 2021/2022***

Opracowała: Agata Ziolo

Program doradztwa zawodowego dla klasy 7 i 8 w SP nr 5 w Kielcach w roku szkolnym 2021/2022

stwarza uczniom realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej, poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zapoznania się z ofertą szkół średnich, poznania różnorodnych zawodów i zaplanowania swojej kariery zawodowej.

Obecnie dużą wagę przykładą się do rozwoju ucznia, do jego kształcenia, samorozwoju i uzyskiwania jak największej ilości kompetencji kluczowych, które będzie mógł wykorzystać na rynku pracy.

Ważne też jest uświadomienie uczniom, że będą się rozwijali i uczyli przez całe życie. Tego wymaga obecna, stale zmieniająca się rzeczywistość i dorównywanie najnowszym wymaganiom na rynku pracy.

Należy podkreślić, że światowe standardy gwarantują uczniom dostępność i powszechność usług doradczych na terenie szkoły. Szkolny doradca zawodowy powinien zatem, obok psychologa, pedagoga i logopedy, stać się kolejną osobą wchodzącą w skład zespołu realizującego zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oferowanej przez szkołę uczniom i ich rodzicom.

I. Podstawy prawne

- **Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty** (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm., m.in. ogłoszonymi 02.12.2016r.) zobowiązuje placówki oświatowe do "przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia".
- **Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego.**
- **Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 roku w sprawie doradztwa zawodowego.**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. oraz późniejsze z dn. 09.08.2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, w którym zawarte są postanowienia:**
- **Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 maja 2004 roku – 9286/04** to dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego: „wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.
- **Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 roku** jako jeden z priorytetów uznała „tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych”.
- **Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.**

II. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczniów systemowej koncepcji doradztwa zawodowego rozumianego jako: uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego

podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Jest on też częścią składową *Wewnętrznej Systemu Doradztwa Zawodowego w SP nr 5 w latach 2021-2024*. Program został opracowany do realizacji w ciągu bieżącego roku szkolnego. [2021/2022] w ilości 10 godzin na klasę.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech obszarów:

- ☐ poznawanie własnych zasobów;
- ☐ świat zawodów i rynek pracy;
- ☐ rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
- ☐ planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Treści są sukcesywnie pogłębiane i poszerzane w kolejnych latach kształcenia. Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

III. Cele programu

- ☐ Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- ☐ Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- ☐ Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
- ☐ Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- ☐ Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych :

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie

ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

Cele szczególowe w obszarach:

1. Poznanie własnych zasobów – uczeń:

1.1 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia);

1.2 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł;

1.3 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.4 charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej;

1.5 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

2. Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania;

2.2 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy;

2.3 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.4 dokonuje autoprezentacji;

2.5 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.6 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – uczeń:

3.1 analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych – uczeń:

4.1 planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;

4.2 podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.3 określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;

4.4 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

V. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego;

Doradca zawodowy:

- opracowuje program doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach 7 i 8 .
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;

Nauczyciele :

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Pedagog:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje opinie o uczniach z poradni psychologiczno- pedagogicznych

VI. Placówki współpracujące ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego

✓ Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

[MPPP]

✓ MBP

[Miejska Biblioteka Publiczna]

✓ SCDN

[Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia
Nauczycieli]

✓ Szkoły ponadpodstawowe

[kieleckie szkoły średnie]

✓ PUP w Kielcach

[Powiatowy Urząd Pracy]

✓ ORE

[Ośrodek Rozwoju Edukacji]

✓ M Z i Z

[Muzeum Zabawy i Zabawek]

VII. Proponowane metody pracy;

- wykład, ankieta, film
- autoprezentacja, burza mózgów,
- ćwiczenia grupowe, kwestionariusz,

VIII. Warunki i sposoby realizacji programu

- 1.W bieżącym roku szkolnym przewidziano 60 godzin lekcyjnych do zrealizowania.
2. Zajęcia będą prowadzone w czasie doraźnych zastępstw.
- 3.Przeprowadzone zajęcia doradca zawodowy odpracowuje po godzinach swojej pracy

KLASA 7	KLASA 8
1.Jaki jestem ? Oto jest pytanie.	1.Zmiana, stały element życia.
2.Moje mocne i słabe strony charakteru.	2.Mój typ osobowości.
3. Predyspozycje i zainteresowania a wybór zawodu.	3.Struktura szkolnictwa średniego.
4. Jaka szkoła, jaki zawód?	4.Czynniki wyboru przyszłej szkoły.
5. Jak osiągnąć sukces?	5.Zawody. Co warto o nich wiedzieć.
6. Zasady efektywnego uczenia się. Mnemotechniki.	6.Zawody przyszłości szansą pracy dla nas.
7. Zarządzanie sobą w czasie.	7. Kompetencje kluczowe. Co to takiego?
8. Moc pierwszego wrażenia. Autoprezentacja	8. Planowanie kariery zawodowej.
9.Odkrywanie kreatywności.	9. Gra edukacyjna - <i>Chłopska szkoła biznesu</i>
10 Korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	10. Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach: <i>egzamin, poszukiwanie szkoły, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne</i> .

4. Tematy do zrealizowania w klasach 7 i 8 szkoły podstawowej:

Przewidywane efekty:

- ✓ rozpoznanie własnego potencjału, mocnych i słabych stron, predyspozycji osobowościowych,
- ✓ świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe,
- ✓ świadomość konieczności i możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej,
- ✓ kształtowanie aktywności zawodowej uczniów ,
- ✓ samodoskonalenie,
- ✓ trafny wybór szkoły ponadpodstawowej,
- ✓ wyrobienie umiejętności radzenia sobie w podejmowaniu przyszłych wyborów edukacyjnych,
- ✓ zdobycie wiadomości na temat zawodów,
- ✓ umiejętność autoprezentacji,
- ✓ wyrobienie przekonania o potrzebie pracy.

Ewaluacja programu:

- ✓ w celu osiągnięcia lepszych efektów przeprowadzić wewnętrzną ewaluację programu, która będzie planowana i realizowana w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.
- ✓ efektem ewaluacji powinno być doskonalenie programu służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, potrzeb szkoły czy lokalnego rynku pracy.
- ✓ realizacja programu powinna być na bieżąco monitorowana.
- ✓ proponowane techniki analizy jakościowej programu to:
 - analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć),
 - analiza wytworów uczniów,
 - obserwacja poziomu zaangażowania i motywacji, zachowań uczniów,
 - rozmowa doradcza z uczniem